

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Κατάθλιψη: μια εθνική ασθένεια;

Η «κατάθλιψη», μια καθημερινή πλέον οικεία λέξη. Μιλάμε για αυτήν όπως λέμε «χαίρετε» και «καλημέρα σας».

Δεν είναι να απορείς. Πρώτη φορά μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μια ολόκληρη γενιά έχει χάσει την ελπίδα της, όχι μόνο για μια καλύτερη ζωή από εκείνη των γονιών της αλλά και για την ίδια τη χαρά της ζωής. Η **απώλεια** της ελπίδας είναι η μεγαλύτερη απειλή για την ψυχική υγεία.

Στην Ευρώπη ο χάρτης της ψυχικής υγείας, έτσι κι αλλιώς, δεν ήταν αισιόδοξος. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ένα στα τέσσερα άτομα θα εκδηλώσει προβλήματα ψυχικής διαταραχής τουλάχιστον μια φορά στη διάρκεια της ζωής του, ενώ οι αυτοκτονίες παραμένουν **σημαντική** αιτία πρόωγου θανάτου με περισσότερους από 55.000 θανάτους τον χρόνο.

Η κατάθλιψη, βασική αιτία αυτοκτονίας, υπολογίζεται να είναι την επόμενη δεκαετία η δεύτερη πιο σημαντική παγκοσμίως ασθένεια.

Σε αυτό το **σκοτεινό** τοπίο η χώρα μας είχε ορισμένα πολύτιμα προνόμια. Ως το 2008 ήταν μαζί με την Κύπρο από τις χώρες όπου σημειώνονταν τα λιγότερα ποσοστά αυτοκτονίας. Το σκηνικό αυτό αναμένεται να αλλάξει βίαια. Ηδη έχουν αρχίσει πλέον να σημειώνονται «ενδημικά» αυτοκτονίες και αυτοκτονικές συμπεριφορές, κατακόρυφη αύξηση των **ακούσιων** ψυχιατρικών εγκλεισμών, των καταθλίψεων (κυρίως ανάμεσα στους ανέργους), των ψυχοσωματικών εκδηλώσεων, των αγχωδών διαταραχών, της εξάρτησης από ουσίες παράνομες (ναρκωτικά) και νόμιμες (αλκοόλ και ψυχοφάρμακα), αρχίζοντας μάλιστα από πολύ νεαρές ηλικίες. Μείζον ζήτημα όχι μόνο η ανεργία αλλά και η ανασφάλεια στους χώρους εργασίας, που ταπεινώνει και **υποδουλώνει**, μεταμορφώνοντας το άτομο σε έμφοβο ανελεύθερο πλάσμα.

Τι να πεις;

Περισσότερο από ποτέ άλλοτε απαιτείται σήμερα στήριξη των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, της απειλούμενης με κατάρρευση πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας, ιδιαίτερα στα πιο ευάλωτα μέλη της που είναι και τα πρώτα θύματα αυτού του ακήρυκτου πολέμου. Ποτέ ο ψυχικός πόνος δεν ήταν τόσο στενά συνυφασμένος με τα κοινωνικά προβλήματα. Παραμένουμε σε πείσμα των καιρών ζωντανοί! Ας μην αφεθούμε στην αγκαλιά της μιζέριας, της αυτοταπείνωσης, της συλλογικής ενοχής και παρακμής. Είμαστε «καταδικασμένοι» να επενδύσουμε σε αυτήν την ουτοπία. Για τον Θεό, ας μη γίνει η κατάθλιψη η εθνική μας ασθένεια. Το μόνο εξαγώγιμο προϊόν μας!

Η κυρία Φωτεινή Τσαλίκोगλου είναι συγγραφέας, καθηγήτρια Ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ερωτήσεις

1. α. Να ενημερώσετε την τάξη σας για το περιεχόμενο του δοθέντος κειμένου.
μονάδες 8
β. Ποιος είναι ο κυρίαρχος τρόπος πειθούς στο κείμενο; **μονάδες 7**
2. α. Ποιος είναι ο ρόλος των παρενθέσεων στο κείμενο;
10 μονάδες
β. **απώλεια, σημαντική, σκοτεινό, ακούσιων, υποδουλώνει:** να δώσετε τα αντώνυμα των λέξεων. **5 μονάδες**
3. Σε μια ομιλία προς τους συμμαθητές σας, ως πρόεδρος της τάξης σας, αναλαμβάνετε να τους εμπνεύσετε και να προτείνετε τρόπους περιορισμού του άγχους λίγο πριν τις πανελλαδικές εξετάσεις. **(250 λέξεις περίπου)**
20 μονάδες

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Η πόλη

Η πόλη δεν κοιμάται τις νύχτες
κουλουριασμένο φίδι και λουφάζει
όλα τ' ακούει, όλα τα μετράει
και λογαριάζει κέρδη και ζημίες
η πόλη δεν κοιμάται τις νύχτες·
καμιά φορά αναστενάζει.

A. Τσακνιά, *Το μπαλκόνι*, Νεφέλη

Ερωτήσεις

1. Ποιο είναι το βασικό θέμα του ποιήματος; **15 μονάδες**
2. Ποια εκφραστικά μέσα εντοπίζετε στο ποίημα; **15 μονάδες**
3. Με ποιο τρόπο, κατά τη γνώμη σας, ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να έρθει πιο κοντά στην ευτυχία και την εσωτερική πληρότητα; **(150 λέξεις περίπου)**
20 μονάδες

Επιμέλεια θεμάτων: Παναγιώτα Κουσιαβέλου